

give, hvad der af ham er givet dem? Der er endnu en Ting, som jeg ikke kan undlade at berøre, og som ofte er blevet fremsat ligeoverfor de to nærmest paagjældende Examinere, og det er, at der med Hensyn til den hele Videnskabelighed ved Universitetet ikke tages de Hensyn, der ogsaa fra Videnskabens Standpunkt fornuftigvis bør tages, til det praktiske Liv og dets Forordninger. Det er ganske sikkert ikke Meningen, at Universitetet først og fremmest skulde sætte sig dette til Formaal; men paa den anden Side er det ligesaa utvivlsomt, at Videnskaben selv taber derved, naar den aldeles undlader det, idet den da let forfalder til en høj Grad af Formalisme, idet den da let fordyber sig i videnskabelige Specialiteter, som tillægges en overvættets Vægt, men som neppe vilde faae en utilbørlig Betydning, naar Sandisen stedsse holdtes aaben for, hvad det dog egentlig er, som det praktiske Liv først og fremmest kræver. Seg vil tillige udtale som Noget, der staaer i Forbindelse hermed, at vort Universitet i alt Fald i de sidste Aar har viist kun liden Sver for at drage til sig Kræfter, der dog have været noget ude i Livet, hvortil det som oftest er Tilfældet, at det har draget til sig som Lærerkæfter unge Candidater, og da saadanne, som paa en eller anden Maade have bestaaet en god Examen. Seg vilde ansee det for meget ønskeligt, om Universitetet maatte vise en større Tilbøielighed til at drage til sig Mænd, der havde været ude i Livet, men dog samtidigt havde viist, at de havde en saadan Kjærlighed til Videnskaben, at de ved Siden af deres andre Forretninger have fundet Tid til at fortsætte deres Studier og følge med deres Videnskabs Udvikling. Seg troer, at saadanne Mænd vilde give en god Sikkerhed for, at ikke Hensynet til det praktiske Livs Forordninger tabtes af Syne af Universitetet; men uanset dette vilde det altid faae stor Betydning, naar, som af Fleertallet foreslaaet, Universitetet gennem Examenkommissioner kommer i en fast Forbindelse med Livet udenfor. Vi have tænkt os at derved vil opnaaes to Fordele, dels den, at vedkommende Examenkommission ved de Forordninger, som den vil stille ved Examen, som ganske vist vil

faae en noget anden Charakter, ogsaa indirekte vil gjøre sin Indflydelse gjældende paa Læremaaden, og dels den, at selve Examenkommissionen vil blive et Forbindelsesled mellem Universitetet og Omverdenen, naar den nemlig sammensættes ikke alene af Folk udenfor Universitetet men ogsaa af Medlemmer blandt selve Universitetslærere, men som da naturligvis ikke ville komme til at examinere i deres eget Fag, ialtsald ikke uden at man tillige gennemførte en heel anden Examenordning end den nuværende. Vi kunne ikke troe Andet, end at det var heldigt, om Læremaaden ved Universitetet, idetmindste for mange Universitetslæreres Vedkommende, undergik en grundig Forandring. Det maa blive en Opgave for Lærerne at holde frie, oplysende Foredrag og ikke, saaledes som nu i saa høj Grad er Tilfældet, at indskrænke sig til at give de Studerende det, som de senere skulde gjengive til Examen, hvilket — hvad ogsaa er velbekjendt — endog for Enkeltens Vedkommende væsentlig bestaaer i Collegieforedrag af den Bessaffenhed, at saa at sige Alt fuldstændig kan nedskrives paa Stedet. Examenkommissioner vilde væsentlig bidrage til, at denne Læremaade forandres til en anden, saaledes at det, der meddeles, bliver virkelig klarende, veiledende og oplysende Foredrag for de Studerende, thi hvis dette ikke skeer, vilde selvfølgelig de Studerende ikke søge Forelæsningerne; thi de ville da ikke have den Opgordring dertil, som de nu have, og som ligger dert, at de ville blive examinerede af vedkommende Professore netop i det, som de have givet. Men dette vil ikke blot være nyttigt for de Studerende, men ogsaa for Universitetets Professore. Den egentlige Lærevirksomhed vil ganske sikkert ikke derfor blive fuldstændig fri; thi det kan den aldrig blive ligeoverfor sin bestemte Opgave, men der vil dog komme tilstede en langt større Frihed for alle Parter ogsaa for Universitetslærerne, end der nu haves. Seg skal hertil endnu nævne et Par Forhold. Det kan ikke være undgaaet Opmærksomheden, at vort Universitet her i Landet lider af en Mangel, som Universitetet ikke selv kan gjøre ved, men som ligesuldt er tilstede. Vi have kun eet Universitet, og det at Universitetet saaledes har,